RETNINGSLINJER FOR ORDREUTFØRELSE, SAMT AGGREGERING OG ALLOKERING AV ORDRE FOR PROFESJONELLE OG IKKE-PROFESJONELLE KUNDER

VERSJON – SEPTEMBER 2026

1. FORMÅLET MED DISSE RETNINGSLINJENE

1.1. Innledning og rettslig bakgrunn

DNB Carnegie er et forretningsområde i DNB Bank ASA som omfatter: 1) investeringsbankvirksomheten i DNB Bank ASA, 2) datterselskapet DNB Carnegie Investment Bank AB (publ) og 3) datterselskapet DNB Carnegie, Inc. Både DNB Bank ASA og DNB Carnegie Investment Bank AB (publ) har etablert filialer i utlandet. Disse retningslinjene gjelder for utførelse eller formidling av ordre i finansielle instrumenter som legges inn av DNB Carnegies kunder. De gjelder også ordre som kunder i DNB Bank ASA Wealth Management legger inn gjennom selvbetjeningsløsninger. I disse retningslinjene omfatter begrepet DNB Carnegie DNB Bank ASA, DNB Carnegie Investment Bank AB (publ) og DNB Wealth Management.

DNB Bank ASA har i Norge tillatelse som bank og verdipapirforetak, og DNB Carnegie Investment Bank AB (publ) har i Sverige tillatelse både som kredittinstitusjon og verdipapirforetak. Kravene til beste utførelse som beskrives i disse retningslinjene, gjelder for alle investeringstjenester knyttet til finansielle instrumenter som ytes i medhold av en av tillatelsene, herunder tjenester som ytes gjennom filialer. DNB Carnegie anvender tilsvarende standarder overfor kunder i filialer etablert utenfor EØS.

Disse retningslinjene bygger på kravene i artikkel 27 i direktiv 2014/65/EU (MiFID II) og artikkel 64–66 i delegert kommisjonsforordning (EU) 2017/565 samt, der det er relevant, tilsvarende krav etter gjeldende lokal lovgivning. De definerer beste utførelse (som beskrevet nedenfor), de ulike ordretypene og utførelsesstedene, og forklarer hvordan DNB Carnegie har organisert sine ordninger for ordreutførelse for å oppnå best mulig resultat for kundene.

1.2. Hva er beste utførelse?

Beste utførelse innebærer at DNB Carnegie skal treffe alle tilstrekkelige tiltak for å oppnå best mulig resultat for kundene når DNB Carnegie handler på deres vegne, idet det tas hensyn til relevante faktorer, herunder pris, kostnader, markedspåvirkning, hurtighet, sannsynlighet for utførelse og oppgjør, ordrens størrelse og type ordre, samt andre relevante hensyn. Faktorenes relative betydning fastsettes ut fra kundens egenskaper, herunder klassifisering som ikke-profesjonell eller profesjonell kunde, kundeordrens egenskaper, egenskapene ved de finansielle instrumentene ordren gjelder, og egenskapene ved utførelsesstedene ordren kan sendes til. Den relative betydningen for hver klasse av finansielle instrumenter fremgår av Vedlegg 1.

For å oppnå best mulig resultat ved utførelse eller formidling av kundeordre i finansielle instrumenter vil DNB Carnegie følge disse retningslinjene.

En ordre kan behandles ved bruk av flere av metodene som er angitt i retningslinjene.

Bestemmelsene om beste utførelse innebærer ikke at DNB Carnegie vil oppnå beste utførelse i hvert enkelt tilfelle, men gjenspeiler DNB Carnegies retningslinjer for å sikre beste utførelse på en konsistent basis. I tillegg til forpliktelsene knyttet til beste utførelse er DNB Carnegie bundet av det overordnede prinsippet om å opptre ærlig, rettferdig og profesjonelt i kundenes beste interesse.

2. RETNINGSLINJENES VIRKEOMRÅDE

Disse retningslinjene gjelder for kunder som DNB Carnegie har klassifisert som ikke-profesjonelle eller profesjonelle kunder. Overfor kvalifiserte motparter er DNB Carnegie fortsatt forpliktet til å opptre ærlig, rettferdig og profesjonelt og til å kommunisere på en korrekt, klar og ikke villedende måte, selv om plikten til beste utførelse ikke gjelder.

Reglene om beste utførelse gjelder når kunden har en berettiget forventning om at DNB Carnegie ivaretar kundens interesser. Dersom kunden gir DNB Carnegie spesifikke instrukser om utførelsen, gjelder beste utførelse ikke for det instruksen omfatter, men kan gjelde for andre deler av transaksjonen. DNB Carnegie vil opplyse kunden om at en spesifikk instruks kan hindre DNB Carnegie i å treffe tiltakene i disse retningslinjene for å oppnå best mulig resultat for de delene instruksen omfatter.

For ikke-profesjonelle kunder har DNB Carnegie som hovedregel alltid plikter knyttet til beste utførelse, med mindre DNB Carnegie mottar spesifikke instrukser fra kunden. For profesjonelle kunder gjelder pliktene typisk når DNB Carnegie utfører ordre på kundens vegne, men sjelden når DNB Carnegie besvarer en prisforespørsel (RFQ), som beskrevet nedenfor. Kvalifiserte motparter omfattes ikke av beste utførelse med mindre annet er avtalt.

Plikten til beste utførelse gjelder finansielle instrumenter som definert i MiFID II, som aksjer, obligasjoner, ETF-er, pengemarkedsinstrumenter og rente-, valuta- og råvarederivater.

Disse retningslinjene gjelder for eksempel ikke valutaspot, innskudd, lån, gjenkjøpsavtaler og verdipapirfinansieringstransaksjoner som ikke anses som finansielle instrumenter.

Retningslinjene gjelder når DNB Carnegie på kundens vegne yter følgende investeringstjenester knyttet til finansielle instrumenter:

- Utførelse av ordre
- Mottak og formidling av ordre
- Handel for DNB Carnegies egen regning

For ikke-profesjonelle kunder fastsettes det best mulige resultatet ut fra det samlede vederlaget, som omfatter prisen på det finansielle instrumentet og tilhørende kostnader ved utførelsen. Selv om hurtighet, sannsynlighet for utførelse og markedspåvirkning også er viktige, gis disse faktorene bare forrang dersom de bidrar til å oppnå best mulig resultat for kunden målt etter samlet vederlag.

Enkelte ordre som legges inn hos DNB Carnegie, som ordre i aksjer, utføres normalt av DNB Bank ASA. Ordre som mottas av andre deler av DNB Carnegie enn DNB Bank ASA, vil derfor normalt bli formidlet til DNB Bank ASA for utførelse. Når ordre formidles til DNB Bank ASA eller et annet foretak for utførelse, er DNB Carnegie fortsatt ansvarlig for å treffe alle tilstrekkelige tiltak for å oppnå best mulig resultat for kunden og vil vurdere og overvåke det mottakende foretakets ordninger for ordreutførelse.

3. METODER FOR UTFØRELSE AV KUNDEORDRE

DNB Carnegie kan benytte én eller en kombinasjon av ulike utførelsesmetoder og opptrer i ulike handelskapasiteter for å sikre beste utførelse for kundene. Utførelsesmetoden vil normalt avhenge av det aktuelle finansielle instrumentet.

For aksjer handler DNB Carnegie vanligvis på kundenes vegne, som agent eller gjennom handel mot egen beholdning på matchet basis. Når DNB Carnegie opptrer som agent, velger DNB Carnegie de utførelsesstedene som på en konsistent basis sikrer beste utførelse.

For obligasjoner, rentederivater, valutaderivater, råvarederivater og aksjederivater handler DNB Carnegie typisk for egen regning, herunder på matched principal og/eller riskless principal handel .

DNB Carnegie er ikke forpliktet til å utføre ordre eller inngå avtaler som DNB Carnegie vurderer kan medføre brudd på lov, offentlig regulering eller regler fastsatt for de aktuelle utførelsesstedene.

Ved handel for egen regning benytter DNB Carnegie firepunkttesten (som beskrevet nedenfor) for å avgjøre om DNB Carnegie har plikter knyttet til beste utførelse overfor kunden.

DNB Carnegie vil fra tid til annen utføre ordre direkte med et fondsforvaltningsselskap (eller tilsvarende) ved tegning eller innløsning av fondsandeler.

Ytterligere informasjon om utførelsespraksis for hvert relevant instrument finnes i Vedlegg 1 til disse retningslinjene.

4. FIREPUNKTSTESTEN

Kravet til beste utførelse har enkelte unntak. Dette gjelder situasjoner der kunden ikke har en berettiget forventning om at DNB Carnegie skal sørge for beste utførelse. Dette kan særlig være tilfelle i prisdrevne kvoteringsmarkeder, som beskrevet nedenfor.

Når en ikke-profesjonell kunde aksepterer en pris, er utgangspunktet at beste utførelse gjelder. Dersom firepunkttesten («four-fold test») viser at kunden ikke har en berettiget forventning om at DNB Carnegie ivaretar kundens interesser ved utførelsen av transaksjonen, gjelder likevel ikke beste utførelse.

For profesjonelle kunder som aksepterer en pris, gjelder ikke beste utførelse med mindre firepunkttesten viser at kunden har en berettiget forventning om at DNB Carnegie ivaretar kundens interesser.

I et ordredrevet marked gjelder beste utførelse, med mindre den ikke-profesjonelle kunden gir spesifikke instrukser eller angir at kunden ikke har en berettiget forventning om at DNB Carnegie ivaretar kundens interesser.

Beste utførelse gjelder også for profesjonelle kunder i ordredrevne markeder, med mindre firepunkttesten viser at kunden ikke har en berettiget forventning om at DNB Carnegie ivaretar kundens interesser.

For profesjonelle kunder som aksepterer en pris, gjelder ikke beste utførelse med mindre firepunkttesten viser at kunden har en berettiget forventning om at DNB Carnegie ivaretar kundens interesser.

	Kundetype	
Markedstype	Ikke-profesjonell	Profesjonell
Ordredrevet	Beste utførelse, med mindre spesifikke instrukser fra kunden tilsidesetter beste utførelse (helt eller delvis).	Beste utførelse, med mindre firepunkttesten viser at kunden ikke har en berettiget forventning om at DNB Carnegie ivaretar kundens interesser.
Prisforespørsel	Beste utførelse, med mindre firepunkttesten viser at den ikke-profesjonelle kunden ikke har en berettiget forventning om at DNB Carnegie ivaretar kundens interesser.	Ingen beste utførelse, med mindre firepunkttesten viser at kunden har en berettiget forventning om at DNB Carnegie ivaretar kundens interesser.

Dersom kunden er en ikke-profesjonell kunde, er utgangspunktet følgelig at DNB Carnegie har plikter knyttet til beste utførelse overfor kunden, mens utgangspunktet er at DNB Carnegie ikke har slike plikter overfor en profesjonell kunde ved en transaksjon basert på en pris stilt av DNB Carnegie.

Disse utgangspunktene prøves mot den såkalte kumulative firepunkttesten som Europakommisjonen[1] har foreslått for å fastslå om kunden kan ha en berettiget forventning om at DNB Carnegie sørger for beste utførelse. Testen omfatter kriteriene i tabellen nedenfor, som alle skal vurderes og vektes. Intet enkelt kriterium er i seg selv avgjørende; vurderingen foretas på grunnlag av alle fire kriteriene samlet, og jo flere kriterier som peker i samme retning, desto sterkere støtte foreligger for konklusjonen.

Hvilken part tar initiativ til transaksjonen?	Dersom kunden tar initiativ til en transaksjon, er det mindre sannsynlig at beste utførelse gjelder.
Er det markedspraksis å sammenligne tilbud?	Dersom det anses som markedspraksis at kunder innhenter priser fra flere markedsaktører, er det mindre sannsynlig at beste utførelse gjelder.
Er markedet transparent med hensyn til priser?	Dersom priser er lett tilgjengelige for alle aktører, er det mindre sannsynlig at beste utførelse gjelder.
Opplysninger gitt eller avtale inngått	Dersom kunden har gitt DNB Carnegie opplysninger som viser (eller DNB Carnegie avtaler med kunden) at kunden ikke har en berettiget forventning om at DNB Carnegie ivaretar kundens interesser, gjelder ikke beste utførelse.

[1] Europakommisjonen: Arbeidsdokument (ESC-07-2007): Kommisjonens svar på CESRs spørsmål om virkeområdet etter MiFID og gjennomføringsdirektivet.

5. TIDSPUNKT FOR ORDREUTFØRELSE

Med mindre kunden gir spesifikke instrukser, vil DNB Carnegie offentliggjøre og påbegynne utførelsen av ordren umiddelbart etter at den er mottatt. Dette innebærer at DNB Carnegie behandler innkommende ordre etter mottakstidspunkt, med mindre DNB Carnegie vurderer at beste utførelse kan oppnås ved å aggregere en ordre med andre ordre. DNB Carnegie forbeholder seg retten til å aggregere kundeordre med ordre fra andre kunder, personer eller foretak, uavhengig av om de er nærstående til DNB Carnegie. Aggregering kan skje dersom det er usannsynlig at den samlet sett medfører ulempe for kundene. Kundene gjøres likevel oppmerksom på at aggregering i enkelte tilfeller kan medføre ulempe.

DNB Carnegie forbeholder seg retten til å aggregere kundeordre med transaksjoner for DNB Carnegies egen regning. Dersom den aggregerte ordren bare utføres delvis, gis kundeordre prioritet foran ordre for DNB Carnegies egen regning. Unntak kan gjelde dersom DNB Carnegie ikke ville ha kunnet handle på tilsvarende fordelaktige vilkår uten aggregeringen.

DNB Carnegie allokerer aggregerte ordre rettferdig og i samsvar med DNB Carnegies interne rutiner for ordreallokering. Aggregerte ordre som utføres fullt ut, allokeres til oppnådd gjennomsnittspris. Dersom en aggregert ordre bare utføres delvis, allokeres det utførte volumet forholdsmessig mellom de deltakende kundeordrene, med mindre en annen allokering er objektivt begrunnet og ikke er til ulempe for noen kunde.

DNB Carnegie vil ikke reallokere en transaksjon som er utført for DNB Carnegies egen regning sammen med kundeordre, på en måte som er til ulempe for en kunde, og vil føre registre som gjør det mulig å dokumentere grunnlaget for hver allokering.

Dersom ordre mottas utenfor åpningstiden til et relevant utførelsessted, utføres ordren normalt når utførelsesstedet åpner igjen.

6. PRISING VED PRISFORESPØRSEL

I markeder der DNB Carnegie handler for egen regning ved å påta seg markedsrisiko, vil DNB Carnegie regelmessig stille priser til kundene på forespørsel. DNB Carnegie søker å angi en totalpris som består av den kjøps-/salgskursen DNB Carnegie ville oppnådd under gjeldende markedsforhold, med tillegg av en margin.

DNB Carnegie kontrollerer at den tilbudte prisen er rimelig ved å innhente markedsdataene som benyttes i prisberegningen og, når det er mulig, ved sammenligning med lignende eller sammenlignbare finansielle instrumenter.

7. UTFØRELSESSTEDER OG MOTPARTER

DNB Carnegie søker å benytte de utførelsesstedene som løpende gir grunnlag for beste utførelse overfor kundene. For enkelte instrumenter kan det bare finnes ett tilgjengelig utførelsessted. Når en transaksjon utføres under slike omstendigheter, legger DNB Carnegie til grunn at valget av dette stedet oppfyller faktoren for beste utførelse knyttet til valg av utførelsessted. DNB Carnegie kan også, dersom det vurderes å være til fordel for kunden, utføre ordre utenfor et regulert marked eller en multilateral handelsfasilitet.

DNB Carnegie mottar ikke vederlag, rabatt eller ikke-monetær fordel for å dirigere kundeordre til et bestemt handels- eller utførelsessted dersom dette ville være i strid med kravene til interessekonflikter eller vederlag fra andre enn kunden. Provisjoner og påslag som DNB Carnegie krever, skal ikke innebære usaklig forskjellsbehandling mellom utførelsessteder.

For å utføre en ordre utenfor en handelsplass, det vil si utenfor et regulert marked, en MHF eller en OHF, kreves kundens uttrykkelige forhåndssamtykke. Slikt samtykke innhentes i kundeavtalen eller på annen måte før ordren utføres. Kunder har på forespørsel rett til informasjon om konsekvensene av utførelse utenfor en handelsplass, herunder motparts- og oppgjørsrisiko.

Relevante typer utførelsessteder er:

- Regulert marked (RM)
- Multilateral handelsfasilitet (MHF)
- Systematisk internaliserer (SI)
- Prisstiller (MM)
- Annen likviditetstilbyder (OLP)
- Organisert handelsfasilitet (OHF) – for andre instrumenter enn aksjerelaterte instrumenter

DNB Carnegie vil for enkelte finansielle instrumenter opptre som systematisk internaliserer, prisstiller eller tilby likviditet ved å stille priser. Dette innebærer at DNB Carnegie handler for egen regning. Ordre som utføres gjennom disse utførelsesstedene, omfattes av de samme kravene til beste utførelse som andre ordre, i samsvar med disse retningslinjene. Transaksjoner kan gjennomføres med tredjepart, mot DNB Carnegies egen beholdning eller matches mot en annen kundes ordre. Når DNB Carnegie opptrer som systematisk internaliserer, følger DNB Carnegie gjeldende krav til transparens før og etter handel etter forordning (EU) nr. 600/2014 (MiFIR).

DNB Carnegie deltar i handel på ulike regulerte markeder og andre utførelsessteder. En oppdatert liste over utførelsessteder som DNB Carnegie benytter, finnes på Execution venues and brokers | DNB Carnegie.

8. LIMITORDRE

Under gjeldende markedsforhold er det ikke alltid mulig å utføre ordre med særskilte prisgrenser. For limitordre fra kunder i aksjer som er opptatt til handel på et regulert marked eller handles på en handelsplass, og som ikke utføres umiddelbart under gjeldende markedsforhold, skal DNB Carnegie offentliggjøre ordren på en måte som er lett tilgjengelig for andre markedsaktører, med mindre kunden instruerer DNB Carnegie om noe annet. Ved å akseptere disse retningslinjene gir kundene DNB Carnegie rett til å unnlate å offentliggjøre en ordre eller deler av den dersom DNB Carnegie vurderer at dette er i kundens beste interesse, særlig dersom ordren er stor sammenlignet med normal markedsstørrelse.

9. AKSEPT

Kunder anses å ha akseptert og være bundet av disse retningslinjene når de legger inn en ordre hos DNB Carnegie, inngår en særskilt produkt- eller tjenesteavtale eller på annen måte gjennomfører transaksjoner med DNB Carnegie i instrumenter som omfattes av retningslinjene.

DNB Carnegie vil gjennomgå disse retningslinjene i samsvar med punkt 11. Reviderte retningslinjer publiseres på DNB Carnegies relevante nettsteder. Ved vesentlige endringer i retningslinjene eller DNB Carnegies ordninger for ordreutførelse underretter DNB Carnegie berørte kunder ved bruk av senest registrerte kontaktopplysninger, i tillegg til publisering på relevante nettsteder. Reviderte retningslinjer gjelder fra publiseringsdatoen, uavhengig av om kunden har bekreftet mottak av underretningen.

10. UGUNSTIGE MARKEDS- ELLER SYSTEMFORHOLD

Ved forstyrrelser i markedet eller i DNB Carnegies egne systemer, for eksempel som følge av avbrudd eller manglende tilgang til tekniske systemer, kan det etter DNB Carnegies vurdering være umulig eller uhensiktsmessig å utføre en ordre på den måten som er angitt i disse retningslinjene. I slike tilfeller treffer DNB Carnegie alle rimelige tiltak for å oppnå best mulig resultat for kunden.

Dersom eksterne forhold i markedet eller tekniske systemer oppstår og påvirker DNB Carnegies evne til å gjennomføre en transaksjon, gjelder de alminnelige vilkårene med hensyn til ansvar og ansvarsfritak.

11. OVERVÅKING OG GJENNOMGANG

DNB Carnegie har et styringsrammeverk for å sikre etterlevelse av pliktene knyttet til beste utførelse. Dette omfatter overvåking av retningslinjenes effektivitet og anvendelse for å identifisere og rette eventuelle mangler.

Informasjon om hvordan DNB Carnegie overvåker og evaluerer sin utførelsespraksis for ulike instrumentklasser, gis på forespørsel.

Disse retningslinjene gjennomgås minst én gang i året og i tillegg når det oppstår en vesentlig endring som påvirker DNB Carnegies evne til fortsatt å oppnå best mulig resultat for kundene. Gjeldende versjon finnes på DNB Carnegies nettsteder.

DNB Carnegie overvåker regelmessig den oppnådde utførelseskvaliteten samt utførelsesstedene, meglerne og foretakene som benyttes, og vurderer minst årlig om utførelsesstedene og ordningene i disse retningslinjene fortsatt gir best mulig resultat for kundene. Identifiserte mangler rettes, og retningslinjene endres ved behov.

På kundens forespørsel dokumenterer DNB Carnegie at kundens ordre er utført i samsvar med disse retningslinjene, og på forespørsel dokumenterer DNB Carnegie overfor kompetente myndigheter at retningslinjene etterleves. Relevante opplysninger oppbevares i samsvar med gjeldende dokumentasjonskrav.

Vedlegg 1: Utførelsessteder og prinsipper for beste utførelse

Benyttede forkortelser:

RM: Regulert marked

MHF: Multilateral handelsfasilitet

RFQ: Prisforespørsel

SI: Systematisk internaliserer

OTC: Handel utenfor regulert marked

OHF: Organisert handelsfasilitet

Finansielt instrument	Mulige utførelsessteder	Handel	Prising	Forventning om beste utførelse (med forbehold for firepunkttesten)	Prioritering av faktorer når beste utførelse gjelder
Aksjer, børshandlede fond, depotbevis	RM, MHF, SI	Ordre utføres gjennom en megler på et regulert marked, som SI eller direkte på en MHF.	Prising i henhold til tilgjengelige priser i relevante markeder. Algoritmer kan benyttes. Ordre som ikke utføres, kan legges inn på nytt neste handelsdag.	Gjelder, med mindre kunden gir spesifikke instrukser	1. Pris og samlede handelskostnader 2. Sannsynlighet for utførelse (likviditet) 3. Hurtighet*
Aksjederivater	RM, MHF, SI	Utføres på agent- eller RFQ-basis.	Prising etter tilgjengelige priser i relevante markeder eller etter DNBs vurdering ved bruk av relevante prognoser, volatilitets- og rentekurver mv.	Kan være unntatt for RFQ-baserte transaksjoner	1. Pris og samlede handelskostnader 2. Sannsynlighet for utførelse (likviditet) 3. Hurtighet*
Obligasjoner og pengemarkedsinstrumenter	OTC, MHF, SI, OHF	DNB handler for egen regning ved RFQ	Prising etter DNBs vurdering	Kan være unntatt for RFQ-baserte transaksjoner	1. Pris og kostnad 2. Sannsynlighet for utførelse (likviditet)
Rentederivater	DNB handler for egen regning	DNB handler for egen regning ved RFQ	Prising etter tilgjengelige priser i relevante markeder eller etter DNBs vurdering ved bruk av relevante prognoser, volatilitets- og rentekurver mv.	Lite sannsynlig i prisdrevne markeder	Pris og kostnad, etterfulgt av sannsynlighet for utførelse (likviditet) og ordrestørrelse

Andeler i foretak for kollektive investeringer	Registerfører eller annen utpekt distributør	Utføres normalt gjennom registerføreren som er utpekt av fondsforvaltningsselskapet i samsvar med prospektet eller tilsvarende dokumentasjon	Tegnings- og innløsningspris fastsettes i samsvar med fondets prospekt og fondsbestemmelser	Gjelder	Følger reglene fastsatt av fondsforvaltningsselskapet
Valutaspot	DNB handler for egen regning	DNB handler for egen regning ved RFQ	Prising etter DNBs vurdering	Ikke relevant – valutaspot er ikke et finansielt instrument etter MiFID II og faller utenfor retningslinjenes virkeområde	
Valutaderivater	DNB handler for egen regning	DNB handler for egen regning ved RFQ	Prising etter tilgjengelige priser i relevante markeder eller etter DNBs vurdering ved bruk av relevante prognoser, volatilitets- og rentekurver mv.	Lite sannsynlig i prisdrevne markeder	Kravet om en rimelig pris gjelder.
Råvarederivater	DNB handler for egen regning	DNB handler for egen regning ved RFQ; ordre kan likevel legges inn hos DNB for utførelse for egen regning	Prising etter tilgjengelige priser i relevante markeder eller etter DNBs vurdering ved bruk av relevante prognoser, volatilitets- og rentekurver mv.	Lite sannsynlig i prisdrevne markeder, men kan gjelde for ordre	1. Pris og kostnad 2. Sannsynlighet for utførelse (likviditet) 3. Hurtighet*

*Hurtighet er særlig viktig dersom markedene forventes å være volatile og bevege seg i en retning som påvirker prisen til kundenes ulempe